

"En Jezus nam toe in wijsheid en grootte en genade bij God en mensen" (Lucas 2:52). Precies zo moeten wij voortdurend op diverse belangrijke terreinen van ons leven groeien, in het bijzonder op geestelijk gebied.

A. DE VERANTWOORDELIJKHEID OM TE GROEIEN

1. De gelijkenis van de zaaier.

Lees Marcus 4:1-20

Ontdek en bespreek. Wat is de boodschap van de gelijkenis van de zaaier?

'Het zaad' is het Woord van God. 'De verschillende soorten aarde' zijn de verschillende geestelijke toestanden of instellingen van het menselijke hart: verhard, oppervlakkig, verdeeld of goed voorbereid.

a. Het zaad dat langs de weg viel.

Dit is een beeld van *het niet reagerende, ongevoelige en verharde hart*. Wanneer je hart deze gesteldheid of houding heeft, dan reageer je niet op Gods Woord. Je denkt dat Gods Woord je niets te zeggen heeft of dat Gods Woord niet belangrijk voor je is. Je onderneemt geen enkele poging om het te begrijpen (Matteüs 13:19) of je schuift je verantwoordelijkheid om erop te reageren van je af (je neemt het niet je op) (Marcus 4:20). Daardoor wordt je hart steeds onverschilliger totdat het verhard is.

Satan kent de kracht en macht van Gods Woord en staat direct klaar om Gods Woord, dat niet aanvaard wordt, weg te rukken!

Het is dus belangrijk dat jij het Woord van God in je *opneemt* (Marcus 4:20b) en je tot het uiterste inspannt om het te *begrijpen* (Matteüs 13:23c), telkens wanneer je Gods Woord hoort, leest en bestudeert! En bespeur je bij jezelf een houding van onverschilligheid, uitstel of vijandigheid, maak daar dan korte metten mee!

b. Het zaad dat op steenachtige bodem viel.

Dit is een beeld van *het impulsieve, oppervlakkige en tijdelijke hart*. Wanneer je hart deze gesteldheid of houding heeft, dan reageer je veel te onbezonnen op Gods Woord. Je aanvaardt het Woord van God zonder eerst de gevolgen te overwegen. In het begin ben je opgewonden of enthousiast over het Woord van God. Maar als er problemen of verdrukking komen, val je terug. Je geloof heeft geen 'wortel', d.w.z., je *volhardt niet en houdt het niet vast*. Je beseft niet dat het ware discipelschap zelfvergeving en zelfverloochening inhoudt, soms zelfs offers en lijden vergt.

Het is heel belangrijk dat je het Woord van God blijft *vasthouden* (Lucas 8:15c) en het onder alle omstandigheden blijft geloven en gehoorzamen! En als je de neiging hebt om alleen gevoelsmatig door Gods Woord geraakt te worden, pak dat dan aan!

c. Het zaad dat in de dorren viel.

Dit is een beeld van *het verdeelde hart, dat door andere dingen in beslag genomen wordt*. Wanneer je hart deze gesteldheid of houding heeft, dan laat jij je beïnvloeden door andere dingen dan Gods Woord. Je legt de verkeerde prioriteiten, wordt voortdurend afgeleid door de zorgen van het leven, de bedrijvigheid van welvaart en het verlangen naar andere dingen dan die God behagen. Je hart is verdeeld tussen de dingen van de wereld en die van God. De dingen van de wereld verstikken de dingen van God. Daarom draagt Gods Woord nooit vrucht in je leven.

Het is heel belangrijk je hart *zuiver, eerlijk en goed te houden* (Lucas 8:15a). Houd je hart vrij van de zorgen van het leven, de bedrijvigheid van rijkdom en andere pleziertjes van de wereld. Reken direct af met bezorgdheid, met je neiging tot materialisme en met verkeerde bezigheden en prioriteiten.

d. Het zaad dat in goede aarde viel.

Dit is een beeld van *het reagerende, vasthoudende, goed voorbereide en vruchtdragend hart*. Wanneer je hart deze gesteldheid of houding heeft, dan reageer je op Gods Woord zoals Jezus Christus dat graag wil. In tegenstelling tot de eerste soort aarde, *hoor jij Gods Woord, neem je het in je op en doe jij je best om*

het te begrijpen (Matteüs 13:23; Marcus 4:20). In tegenstelling tot de tweede soort aarde, *houd je Gods Woord vast, zelfs onder alle moeilijke omstandigheden* (Lucas 8:15). In tegenstelling tot de derde soort aarde, *houd jij je hart vrij van alles wat Gods Woord zou kunnen verstikken* (Lucas 8:15). Op deze manier draag jij vrucht voor God met inspanning en vastberadenheid (Lucas 8:15). Soms draag je dertig maal meer vrucht en andere keren draag je honderd maal meer vrucht (Matteüs 13:23; Marcus 4:20)!

e. De boodschap van deze gelijkenis.

De boodschap van deze gelijkenis is dat *de gesteldheid of houding van je hart bepaalt hoe jij reageert op Gods Woord en hoe jij reageert op Gods Woord bepaalt hoeveel vrucht (invloed) jij zal dragen voor God*. Ieder mens kan vandaag de gesteldheid of houding van zijn hart veranderen, op Gods Woord reageren als de vierde soort grond en beginnen vrucht te dragen. Ieder mens staat voor deze keus telkens wanneer hij Gods Woord hoort, leest of bestudeert. Telkens een nieuwe kans! Jezus Christus vertelt deze gelijkenis omdat hij verlangt dat jij veel vrucht gaat dragen.

2. De gelijkenis van het zaad dat in het geheim groeit.

Lees Marcus 4:26-29.

Ontdek en bespreek. Wat is de boodschap van de gelijkenis van het zaad dat in het geheim groeit?

a. De verzen 26 en 27 leggen uit dat groei voor mensen een mysterie is.

In het rijk van de natuur is *groei* altijd een mysterie! Of het nu gaat om de groei van planten of bomen, of van dieren of mensen, niemand kan afdoende uitleggen hoe en waarom groei plaatsvindt! De boer die zijn akkers inzaait, is zich ten volle ervan bewust dat hij het zaad niet tot groei kan brengen. Hij kan geen invloed uitoefenen op het proces van ontkiemen, uitspruiten, groeien, vruchtvorming en vrucht dragen. Er gaan vele dagen en nachten voorbij waarin de boer niets voor de gewassen kan doen en toch vindt groei plaats! Maar hij weet niet *hoe!* De boer heeft wel een taak: hij dekt het zaad af, wiedt het onkruid, schoffelt de grond, geeft kunstmest en water. Al die dingen zijn goed voor de groei, maar kunnen geen groei veroorzaken. Alles wat de boer kan doen, is er op vertrouwen dat het zaad zal groeien en geduldig wachten op de oogsttijd. Het aspect van "de groei" moet hij geheel aan God overlaten en vertrouwen dat God dat werk zal doen.

Zo is ook geestelijke groei een mysterie. God zelf vestigt zijn koninkrijk (heerschappij) in het hart en leven van mensen en doet het groeien (voortuitgaan) en vrucht dragen. Dankzij zijn wil doet het geestelijke zaad (de woorden van de Bijbel) zijn toenemende krachtige invloed gelden in mensenharten en zo ook in de samenleving in het algemeen (Johannes 3:5-8; 1 Korintiërs 3:5-9).

b. Vers 28 verklaart de potentiële kracht van het zaad.

Helemaal op eigen kracht, zonder enige zichtbare oorzaak en zonder menselijke hulp, kiemt en ontspruit het zaad onder de aarde; vervolgens groeit er een stengel uit, vormt het een aar en ontwikkelen er uiteindelijk volle graankorrels in de aar. Het lijkt er op dat God het geheim of mysterie van de groei heeft toevertrouwd aan een klein zaadje, zodat het op het juiste moment precies weet wat, wanneer en hoe het verder moet. God heeft grote potentiële kracht en mogelijkheden toevertrouwd aan het kleine zaad.

Precies zo heeft ook het Woord van God grote, potentiële kracht. Christenen moeten er alles voor doen om Gods Woord door te geven en er op toezien dat Gods Woord wordt begrepen en, zo mogelijk, gehoorzaamd op elk terrein van het leven, zoals het gezin, de gemeente, de overheid, onderwijs, landbouw, industrie, handel en massacommunicatie. Maar Gods Woord weet - afgezien van menselijke hulp - hoe dan ook wel wat het moet doen en wanneer en hoe (?snap de zin niet?). Geleidelijk aan reist Gods Woord van de ene mens naar de andere, van het ene land naar het volgende en in toenemende mate laat het zijn kracht en invloed gevoelen in elke levenssfeer (1 Petrus 1:23 - 2:3; Handelingen 19:10).

c. Vers 29 licht toe hoe de oogsttijd de uiteindelijke overwinning zal zijn.

In vers 29 staat letterlijk: "Wanneer dan de vrucht rijp is, laat hij er terstond de sikkel in slaan, omdat de oogsttijd aangebroken is". De beschrijving van de oogst is dramatisch: "terstond". Direct als de oogsttijd aangebroken is, zal de boer de oogst zonder uitstel binnenhalen! Dit is een grote troost en een bemoediging om geduldig te wachten op de oogsttijd die komt; want als die komt, zal het de totale overwinning zijn! Gods plan met betrekking tot zijn koninkrijk moet gerealiseerd worden en zal zeker gerealiseerd worden! De komst van Gods koninkrijk is niet te stuiten! Zoals het zaad groeit volgens zijn eigen, door God gegeven regels, zelfs al ziet de boer er niets van, zo zal Gods werk in zijn koninkrijk groeien naar Gods wil! En op het juiste moment zal - volgens Gods plan - het koninkrijk van God worden geopenbaard in al zijn grootheid en heerlijkheid (Matteüs 13:41; Openbaring 11:15).

d. De boodschap van deze gelijkenis.

De boodschap van deze gelijkenis is dat *niet de mens, maar God alleen is de soevereine Schepper van de geestelijke groei, dat wil zeggen, van de vestiging en voortgang van Gods heerschappij (koninkrijk) in de harten, levens en levensterreinen van de mensen op aarde!*

Deze gelijkenis is een waarschuwing tegen zoveel menselijk enthousiasme, menselijk idealisme en menselijk ongeduld met betrekking tot Gods werk. Mensen vragen wel eens: "Waarom vestigt God de volheid (finale fase) van zijn koninkrijk niet wat eerder in deze donkere en gebroken wereld?" Het gevolg is vaak ontmoediging, pessimisme, twijfel en verlies van ijver en volharding. Deze gelijkenis wil ons pessimisme veranderen in optimisme en vertrouwend idealisme. Waar we ook Gods Woord zaaïen, op een dag zal er geogst worden! God heeft het groeikracht in zijn Woord ingebouwd – zijn Woord zal niet ledig tot hem terugkeren (Jesaja 55:10-11). Ook al is er veel wat wij niet begrijpen, Gods plan en zijn programma kunnen en zullen niet falen (cf. Jesaja 14:24,27)!

3. Het verband tussen de twee gelijkenissen.

De gelijkenis van het zaad dat in het geheim groeit, benadrukt Gods soevereiniteit met betrekking tot geestelijke groei. Niet jij, maar alleen God is de Schepper van de geestelijke groei in jouw leven. Op een volkomen soevereine wijze vestigt hij zijn koninkrijk of heerschappij in jouw hart en bepaalt hij de voortgang ervan in jouw leven en dat van anderen.

Waar jij Gods Woord ook zaaït, op een dag zal er geogst worden! God heeft groeikracht in zijn Woord ingebouwd – zijn Woord zal niet ledig tot hem terugkeren (Jesaja 55:10-11). Ook al is er veel wat jij niet begrijpt, Gods plan en zijn programma kunnen en zullen niet falen! Geloof dit, want zonder geloof is het onmogelijk God te behagen (Hebreeëen 11:6).

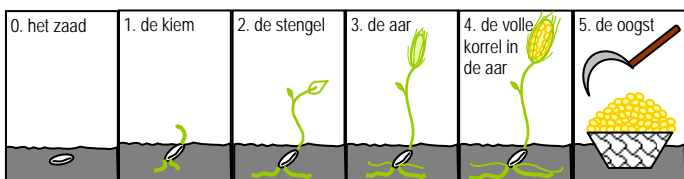
Dit sluit echter niet het feit uit dat jij met God moet samenwerken (1 Korintiërs 3:6-9). De gelijkenis van de zaaier benadrukt de menselijke verantwoordelijkheid met betrekking tot geestelijke groei. De mate van geestelijke groei in je leven hangt af van jouw reactie op Gods Woord en jouw reactie op Gods Woord wordt weer bepaald door de toestand of instelling van je hart.

B. DE GROEIFASEN.

1. De fysieke groeifasen van een plant.

Lees Marcus 4:28-29.

Teken. Maak een illustratie van de verschillende groeifasen, die in deze verzen beschreven worden.

De overgang van de ene in de andere groeifase is zo geleidelijk dat die bijna onmerkbaar is. De boer kan niet aangeven op welk moment precies de lange stengel zijn aar vormt of wanneer rijen rijpe korrels in de korenaar tot stand komen. Maar onder normale

omstandigheden is groei onvermijdelijk. Niets kan het groeiproces tot staan brengen.

Fysiek gesproken zal alles wat leeft of groeien of sterven, maar nooit in dezelfde toestand blijven. Planten, bomen, dieren en mensen moeten groeien of sterven, maar zij kunnen niet - zoals bijvoorbeeld een steen of een fiets - in dezelfde toestand voortbestaan. Zo gaat ook alles wat leeft door verschillende groeifasen heen. Net zo moeten christenen geestelijk groeien. En ook zij doorlopen verschillende geestelijke groeifasen.

2. De geestelijke groeifasen van een christen.

a. **Lees** Hebreeëen 5:11 - 6:3. De schrijver berispt de Hebreeuwse christenen. Hij zegt dat, hoewel zij al vele jaren christen zijn, zij niet zijn geroeid.

Ontdek en bespreek. Welken drie soorten christenen worden in deze Bijbelgedeelte beschreven?

Antwoord. De drie soorten christenen zijn 'de kinderen', 'de volwassenen' en 'de leraars'.

Ontdek en bespreek. Wat zijn de kenmerken van elk van deze drie soorten christenen?

Antwoord. Elke groep heeft zijn eigen kenmerken:

	de kinderen... (babies)	de volwassenen...	de leraars... (leermeesters)
kenmerken	... vinden het moeilijk de Bijbel te begrijpen (vs11). ... leren langzaam en hebben veel tijd, motivatie, herhaling en aanmoediging nodig (vs11). ... hebben een leraar nodig die hen helpt begrijpen en groeien. ... en hebben melk nodig (de eerste lessen uit de Bijbel) (vs12). ... zijn niet bekend met de Bijbel (vs13). ... vinden het moeilijk goed van kwaad te onderscheiden (vs14).	... eten vast voedsel (ze lezen en bestuderen de Bijbel zelf) (vs14). ... gebruiken de Bijbel voortdurend en brengen de lessen eruit ook in praktijk (vs14). ... kennen het onderscheid tussen goed en kwaad (vs14).	... leren kinderen om op te groeien tot volwassenheid (vs12).

b. **Lees** 1 Korintiërs 2:15 - 3:11. Paulus schrijft aan de gemeente van Korinte over wat werkelijk 'geestelijk' is.

Ontdek en bespreek. Welken drie soorten christenen worden in deze Bijbelgedeelte beschreven?

Antwoord. De drie soorten christenen zijn 'de kinderen', 'de geestelijken' en 'de werkers' (arbeiders).

Ontdek en bespreek. Wat zijn de kenmerken van elk van deze drie soorten christenen?

Antwoord. Elk van deze christenen heeft zijn eigen kenmerken:

	de kinderen... (babies)	de geestelijken... (volwassenen)	de werkers... (arbeiders)
kenmerken	... denken en gedragen zich nog steeds als mensen van de wereld (vs1). ... zijn jaloeers en maken ruzie (vs3). ... zijn verdeeld (vs4).	... denken zoals Christus denkt (vs16). ... zijn geestelijk (vs1).	... zijn dienaren van God. Ieder van hen heeft van God zijn taak toegewezen gekregen (vs5). ... sommige planten of leggen het fundament (Christus): ze evangeliseren (vs6,10). ... anderen onderhouden Gods akker of zijn gebouw: ze onderwijzen de gelovigen tot volwassenheid (vs6,10).

c. **Lees** 1 Johannes 2:12-14. Johannes schrijft aan zijn verschillende geestelijke kinderen.

Ontdek en bespreek. Welken drie soorten christenen worden in deze Bijbelgedeelte beschreven?

Antwoord. De drie soorten christenen zijn 'de kinderen', 'de jongelingen' en 'de vaders'.

Ontdek en bespreek. Welke kenmerken heeft elk van deze drie soorten christenen?

Antwoord. Elk van deze christenen heeft de volgende kenmerken:

	de kinderen...	de jongelingen...	de vaders...
kenmerken	... hebben vergeving ontvangen. ... kennen God de Vader.	... zijn sterk. ... Gods Woord leeft in hen. ... hebben de boze overwonnen.	... hebben (geestelijke) kinderen. ... kennen God al lange tijd.

C. DE LESSEN OVER GROEI

1. Christelijke groei.

Elke christen moet groeien. De apostelen Paulus en Johannes en de schrijver van de Hebreënbrieffen stellen allen heel duidelijk dat een christen moet groeien. Christen zijn is een *proces*, niet alleen een *positie*. Christen zijn is meer een *pelgrimsreis* dan een rustig leventje.

2. De christelijke groeifasen.

a. De christelijke groeifasen.

De Bijbel spreekt over drie groeifasen:

Soms kunnen deze groeifasen elkaar in een christen overlappen.

b. Iedere christen moet doorgroeien naar de volgende fase.

i) Als jij pas bekeerd bent (een nieuw gelovige, een kind van God), dan:

- heb je het eerste onderwijs uit de Bijbel nodig.
- heb je een herder-leraar nodig om je te helpen groeien.
- is het je doel te groeien naar volwassenheid (een discipel van Jezus Christus te worden).

ii) Als je een discipel bent (een volwassen volgeling van Jezus Christus), dan:

- draag je zelf de verantwoordelijkheid voor je eigen geestelijke groei en gedrag.
- bestudeer je de Bijbel, alleen en samen met andere christenen, en pas je die toe in je leven.
- is het je doel te groeien in vrucht te dragen (een werker voor Jezus Christus te worden).

iii) Als je een werker (arbeider) bent (een dienaar van God en zijn Gemeente), dan:

- blijf je groeien als discipel van Christus.
- dien je God door het verlorene voor hem te winnen en/of de gelovigen op te bouwen.
- is het je doel God te verheerlijken, zijn koninkrijk uit te breiden en mensen voor God te beïnvloeden.